

HOMILIE

van Mgr. dr. J.H.J. van den Hende bij gelegenheid van de afsluiting van het bedevaartseizoen te Brielle, 13 oktober 2018, Bedevaartkerk Brielle

In de korte Schriftlezing, broeders en zusters, wordt gezegd dat profetie nooit gebeurt uit menselijke aandrift, maar dat door de Heilige Geest gedreven mensen van Godswege hebben gesproken (2 Petrus 1, 21). Je kunt hetzelfde zeggen van martelaarschap, althans van christelijk martelaarschap. Je hebt vormen van martelaarschap, die wel door menselijke aandrift worden gedreven, die dan ook meteen met de daad anderen mee de dood in slepen. Christelijk martelaarschap is niet door menselijke aandrift, maar door de Heilige Geest mogelijk. En daarom staan wij ook dichterbij de Martelaren van Gorcum dan wij denken.

Als je hun levensbeschrijving leest, met name van de periode van hun laatste dagen, dan zijn het mensen zoals wij. De een wat meer aan het woord dan de ander. De een wat meer op de voorgrond dan de ander. De een heeft gauw het ritme van het gebed te pakken, terwijl de ander nog piekert en peinst. De een heeft veel geleerd, en de ander sluit zich aan bij het geloof van de ander. Er is aan de ene kant moed en vertrouwen, aan de andere kant ook angst en hoop op redding. Martelaarschap komt niet voort uit eigen drijfveren, maar uit de kracht van de Heilige Geest.

Als je het de Martelaren zou hebben gevraagd, terwijl ze aan hun werk als priester en religieus begonnen, hadden ze niet allemaal volmondig gezegd 'ja', als je vraagt: "Zou je martelaar willen zijn?" En ook als je het ons, op de mens af, zou vragen, zou het op zijn minst vreemd zijn als je gelijk volmondig 'ja' zou roepen. Want kun je dat wel op eigen kracht? En zou je je leven in dienst van de Heer niet veel liever in harmonie en vrede willen beleven? Tenslotte staat het ons vrij om te bidden om die vrede. Hoe vaak komt het niet in het getijdengebed van de Kerk voor dat wij bidden om vrede en vrijheid van godsdienst, om ons geloof te kunnen belijden en ook te kunnen verspreiden.

Martelaarschap komt evenwel op je weg. Er zijn velen in het geloof ons op die weg voorgegaan. En als we denken aan het martelaarschap in christelijke zin, dan kan dat nooit zonder met ons hart aan te sluiten bij Jezus zelf. Die gekomen is om te dienen. Die zijn leven gegeven heeft als losprijs voor velen. Ook Hij heeft op het kruis gebeden: "Heer, hebt Gij Mij verlaten?" En ook Hij bad aan de vooravond van zijn lijden: "Mag deze beker aan Mij voorbij gaan." Ook de Heer is niet fluitend en lachend zijn levenseinde tegemoet gegaan. Maar Hij is in de gehoorzaamheid aan zijn zending en met de grote liefde die Gods Zoon eigen is die laatste stap gegaan.

Broeders en zusters, ook de Martelaren hebben in gehoorzaamheid aan het geloof de laatste dagen beleefd en zijn zo trouw mogelijk gebleven aan hun Heer en aan de Kerk. De grootste groep bestond uit leden van de Minderbroeders Franciscanen. Er was ook één Dominicaan bij. Er waren twee Norbertijnen en er waren ook wereldheren. Priesters en religieuzen die samen, met verschillende spirituele tradities, zich verenigd hebben op het moment van hun veroordeling en terechtstelling, op het moment van de bedreigingen en van hun vernedering.

Broeders en zusters, vandaag sluiten wij het bedevaartjaar af. En ook dit jaar heeft hun getuigenis geklonken. Ook dit jaar zijn hun geloof en hun volharding voor ons een voorbeeld geweest. En heel bijzonder hebben we het mogen verbinden met het diocesane Jaar van Gebed. 'Volharden in gebed' was het thema van de Nationale Bedevaart, toen de kerk zo vol was dat niemand nog een zitplaats had.

Vandaag is het anders, we zijn met een kleine groep, maar niet minder belangrijk wanneer wij ons verbinden met de Martelaren van Gorcum in dit uur.

Profetie is nooit voortgekomen uit menselijke aandrift. Martelaarschap evenmin. Ik durf zelfs te zeggen: Volharden in gebed, in geloof, hoop en liefde, heeft ook naast menselijk willen op de eerste plaats de Heilige Geest nodig. En zo mogen wij vragen, op voorspraak van de Martelaren in wie Gods Geest werkzaam is geweest, in verbondenheid met onze Heer Jezus, die is gekruisigd, gestorven en verrezen, dat ook wij de Trooster en Helper in ons leven mogen ervaren en ontvangen, zodanig dat ook wij trouw kunnen blijven aan het geloof in de Heer en zijn Kerk. Heel specifiek maakt onderdeel uit van het geloofsgetuigenis hun verbondenheid met de eucharistie. In dit sacrament komt Jezus werkelijk in ons midden, zijn Lichaam en Bloed, Hij is onze gastheer en ook ons voedsel wanneer wij de eucharistie vieren. En Hij die beloofd heeft met ons te zijn alle dagen van ons leven, blijft in ons midden aanwezig in het heilig sacrament. Daarvan hebben de Martelaren getuigd en daarvoor hebben ze ook hun leven gegeven toen ze die overtuiging niet hebben losgelaten. En daarom maakt van deze vesper ook de aanbidding van het heilig sacrament een moment deel uit.

We weten de Heer in ons midden. Hij is net zo dicht bij ons als bij de eerste leerlingen. Net zo dicht bij ons als bij de Martelaren in hun doodsnoed. Hij is bij ons, om ons ook op de weg te leiden naar Gods toekomst toe. En mocht daar een getuigenis van ons gevraagd worden, laten we allereerst vertrouwen op de Heilige Geest en op Jezus Christus, de Heer van de Kerk. En als het vraagt om martelaarschap en misschien de angst ons om het hart slaat, of we de spieren al aanspannen om het op een lopen te zetten, mogen we dan weten dat het martelaarschap niet alleen voortkomt uit menselijke aandrift, maar op de eerste plaats wordt gedreven door de Heilige Geest. Dan trouw te zijn, in vrede te blijven, en te weten dat Gods woord van trouw zelfs in de donkere ruimte van het lijden licht verspreidt. Amen.